

RETTENS DOM (Tredje Udvidede Afdeling)

27. juni 1995 *

I sag T-186/94,

Guérin automobiles, Alençon (Frankrig), ved advokat Jean-Claude Fourgoux, Paris og Bruxelles, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Pierrot Schiltz, 4, rue Béatrix de Bourbon,

sagsøger,

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Francisco Enrique González-Díaz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og Géraud de Bergues, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionen, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøgt,

angående en påstand om, at det i medfør af EF-traktatens artikel 175 fastslås, at Kommissionen har undladt at træffe en afgørelse vedrørende den klage, som

* Processprog: fransk.

sagsøgeren havde indbragt i medfør af artikel 3, stk. 2, i Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85 og 86 (EFT 1959-1962, s. 81), subsidiært om annullation af Kommissionens skrivelser af 21. januar 1993 og 4. februar 1994,

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Tredje Udvidede Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. Biancarelli, og dommerne R. Schintgen, C.P. Briët, C.W. Bellamy og J. Azizi,

justitssekretær: H. Jung,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 7. marts 1995,

afsagt følgende

Dom

Sagens faktiske omstændigheder

- 1 Den 10. september 1987 indgik sagsøgeren en tidsubegrænset forhandleraftale med Volvo France SA (herefter benævnt »Volvo Frankrig«). Ved skrivelse af 16. maj 1988 opsagde Volvo Frankrig aftalen til den 16. august 1988.

- 2 Ved skrivelse af 3. august 1992 anmodede sagsøgeren i medfør af artikel 3, stk. 2, i Rådets forordning nr. 17 af 6. februar 1962, første forordning om anvendelse af bestemmelserne i traktatens artikel 85 og 86 (EFT 1959-1962, s. 81, herefter benævnt »forordning nr. 17«), Kommissionen om at fastslå, at der var sket en overtrædelse af EØF-traktatens artikel 85. I klagen gjorde sagsøgeren gældende, at Volvo Frankrig retsstridigt havde opsagt forhandleraftalen under påskud af, at sagsøgeren ikke havde været i stand til at overholde de salgsmål, der var opstillet i artikel 1.5 i aftalen.

- 3 I en skrivelse af 29. oktober 1992 meddelte direktør John Temple Lang, Kommissionens Generaldirektorat for Konkurrence (GD IV), sagsøgeren, at han »i betragtning af de oplysninger, der foreligger på nuværende tidspunkt, vanskeligt kan se nogen mulighed for at antage, at en sådan sag frembyder tilstrækkelig interesse for Fællesskabet til, at der er grund til, at Kommissionen behandler den. Under disse omstændigheder vil sagen blive henlagt, medmindre De fremkommer med nye oplysninger inden for en frist på fire uger fra modtagelsen af nærværende skrivelse«.

- 4 Ved skrivelse af 11. december 1992 fremsatte sagsøgeren en række bemærkninger til Kommissionens skrivelse af 29. oktober 1992. Under retsmødet har sagsøgeren hævdet, at disse bemærkninger udgør en ny klage.

- 5 I skrivelse af 21. januar 1993 konstaterede direktøren i GD IV under henvisning til sagsøgerens skrivelse af 11. december 1992, at det fremgik af denne skrivelse, at »klagen ikke vedrører de faktiske omstændigheder ved Volvo Frankrig's opsigelse af den pågældende kontrakt, men at den i realiteten vedrører det forhold, at Volvo Frankrig nægter for fremtiden at sælge til Guérin automobiles alene med den begrundelse, at Volvo Frankrig har et net af selektive og eksklusive forhandleraftaler, som ifølge Guérin uden videre er ugyldige, idet de væsentligt går ud over rammerne for fritagelse i forordning (EØF) nr. 123/85 og heller ikke er omfattet af

en individuel fritagelse«. Endvidere anførte han følgende: »Jeg skal hertil oplyse, at det problem, som De har forelagt, og som der i øvrigt er indbragt klage over fra anden side, for tiden behandles af Kommissionen, og at De vil få meddelelse om resultatet heraf, når sagsbehandlingen er afsluttet.«

6 Ved skrivelse af 6. januar 1994 anmodede sagsøgeren Kommissionen om at meddele resultatet af den sagsbehandling, der blev omtalt i skrivelsen af 21. januar 1993. Den 24. januar 1994 fremsendte sagsøgeren under udtrykkelig henvisning til EF-traktatens artikel 175 en åbningsskrivelse til Kommissionen.

7 På foranledning af denne åbningsskrivelse meddelte direktøren i GD IV i skrivelse af 4. februar 1994 sagsøgeren følgende:

»Deres klage vedrører konkurrencebegrænsninger, som er uløseligt forbundet med den på en gang selektive og eksklusive automobildistribution, som bl.a. Volvo Frankrig anvender, og som bygger på den fakultative model i forordning nr. 123/85, som De selv har omtalt. Jeg oplyste i min skrivelse af 21. januar 1993, som De ligeledes omtaler, at et enkelt tilfælde af denne art allerede er under særskilt undersøgelse i forbindelse med traktatens konkurrenceregler. Jeg kan på ny bekræfte, at denne undersøgelse stadig pågår og eventuelt vil danne præcedens for problemer som dem, De har påpeget. Som svar på Deres åbningsskrivelse kan jeg igen forsikre Dem om, at De straks vil få meddelelse, når undersøgelsen har nået et afgørende stadium.«

8 Den 13. juni 1994 tilsendte generaldirektøren for GD IV under henvisning til artikel 6 i Kommissionens forordning nr. 99/63/EØF af 25. juli 1963 om udtalelser i henhold til artikel 19, stk. 1 og 2, i Rådets forordning nr. 17 (EFT 1963-1964, s. 42,

herefter benævnt »forordning nr. 99/63«) sagsøgerens advokat en meddelelse. Skrivelsen har følgende ordlyd:

»Ang.: Sag IV/34-423 — Volvo Frankrig mod Guérin

Ref.: Deres skrivelse af 24.1.1994 (åbningsskrivelse)

Skrivelse i henhold til artikel 6 i forordning (EØF) 99/63

Herved bekræftes modtagelsen af Deres skrivelse af 24. januar 1994 vedrørende Deres klient Guérin automobiles' situation efter dennes klage af 11. december 1992 over Volvo Frankrig's standardforhandleraftale, hvori De gør gældende, at der er sket væsentlige overskridelser i forhold til de rammer for fritagelse, der er fastlagt i forordningen, og modtagelsen af Deres anmodning i henhold til traktatens artikel 175 om, at Kommissionen tager stilling til sagen inden for to måneder. Denne skrivelse giver mig anledning til at fremsætte nedenstående bemærkninger.

I Deres klage rejses det konkurrenceretlige spørgsmål, om en aftale om eksklusiv og selektiv forhandling af automobiler som den af Volvo Frankrig anvendte er forenelig med forordning (EØF) nr. 123/85. Hertil, og idet jeg henholder mig til min skrivelse af 21. januar 1993, hvortil De ligeledes har henvist, kan jeg bekræfte, at et tilfælde heraf for tiden undersøges af Kommissionen, for så vidt angår spørgsmålet, om standardkontrakten om forhandling af automobiler fra en anden fabrikant er forenelig med forordningen.

Den pågældende sag vedrører en række klausuler og former for praksis, som omhandles af Deres klage. Som det vil være Dem bekendt, har Kommissionen på grund af de begrænsede midler, der står til dens rådighed, ikke et frit valg i prioriteringen. Det er derfor i Fællesskabets interesse at vælge de mest repræsentative tilfælde ud, når der forelægges Kommissionen flere sammenlignelige sager. Af denne grund må jeg under henvisning til artikel 6 i forordning (EØF) nr. 99/63 bekræfte, at under de foreliggende omstændigheder kan Deres klage ikke for nærværende gøres til genstand for individuel sagsbehandling.

Endvidere er forordning nr. 123/85 umiddelbart anvendelig ved de nationale retsinstanser. Deres klient kan derfor indbringe sagen samt spørgsmålet om denne forordnings anvendelighed på den pågældende kontrakt direkte for disse retsinstanser.

De har ret til at fremsætte bemærkninger til nærværende skrivelse. Såfremt De ønsker at benytte Dem af denne mulighed, skal de være mig i hænde inden for to måneder.«

- 9 Den 20. juni 1994 fremsatte sagsøgeren bemærkninger til skrivelsen af 13. juni 1994 over for Kommissionen.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 10 Sagsøgeren har herefter ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 5. maj 1994 anlagt nærværende sag.
- 11 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Tredje Udvidede Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

12 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten i offentligt retsmøde den 7. marts 1995.

13 Sagsøgeren har nedlagt følgende påstande:

- Det fastslås i medfør af traktatens artikel 175, at Kommissionen retsstridigt har undladt at træffe en afgørelse i forhold til sagsøgeren.
- Subsidiært, Kommissionens skrivelser af 21. januar 1993 og 4. februar 1994 annulleres, såfremt de er udtryk for en beslutning om ikke at fremme sagsøgerens klage.
- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

14 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

- Sagen afvises, for så vidt som den angår EF-traktatens artikel 173.
- Sagsøgte frifindes for så vidt angår artikel 175, subsidiært, sagen afvises, idet dens genstand efter fremsendelsen af skrivelsen i henhold til artikel 6 i forordning nr. 99/63 er bortfaldet.
- Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Den principale påstand vedrørende traktatens artikel 175

Påstandens formål

Parternes argumentation

- 15 Kommissionen har under henvisning til Domstolens dom af 18. oktober 1979 (sag 125/78, GEMA mod Kommissionen, Sml. s. 3173, præmis 21) og Rettens dom af 18. september 1992 (sag T-28/90, Asia Motor France m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2285, præmis 35 og 36, herefter benævnt »Asia Motor I«) anført, at den ved fremsendelse af skrivelsen af 13. juni 1994 i henhold til artikel 6 i forordning nr. 99/63 har taget stilling i den i traktatens artikel 175 anvendte betydning. Efter Kommissionens opfattelse er det derfor nu uforholdsmæssigt, at Retten træffer afgørelse herom.
- 16 Videre har Kommissionen anført, det ikke er relevant, at skrivelsen ikke er en retsakt, der kan gøres til genstand for et annullationssøgsmål, idet det fremgår af Domstolens retspraksis, at ikke alene undladelsen af at vedtage retsakter, der kan få retsvirkninger og således gøres til genstand for et annullationssøgsmål, men også undladelsen af at vedtage retsakter, der ikke har sådanne virkninger, kan udgøre passivitet, hvis undladelsen i sig selv har retsvirkninger, særligt hvis den pågældende retsakt er et nødvendigt led i en procedure, der skal udmunde i en retsakt, der kan anfægtes i henhold til traktatens artikel 173 (Domstolens dom af 12.7.1988, sag 377/87, Parlamentet mod Rådet, Sml. s. 4017, og af 27.9.1988, sag 302/87, Parlamentet mod Rådet, Sml. s. 5615). Denne retspraksis medfører ifølge Kommissionen ikke, at der er et hul i retsbeskyttelsen af klagerne, for hvis Kommissionen efter fremsendelsen af skrivelsen i medfør af artikel 6 i forordning nr. 99/63 ikke vedtager en endelig afgørelse om at afvise klagen, kan klageren indlede et nyt passivitetssøgsmål for at opnå endelig afgørelse heraf.

- 17 Under retsmødet har Kommissionen gjort gældende, at sagsøgeren ikke har kunnet misforstå det nøjagtige indhold af skrivelsen af 13. juni 1994, idet det i artikel 6 i forordning nr. 99/63, som udgør hjemmelen for denne skrivelse, udtrykkeligt er bestemt, at Kommissionen tilsender klageren en sådan skrivelse, når den er af den opfattelse, at den ikke kan tage klagen til følge.
- 18 Sagsøgeren har heroverfor anført, at der ikke i skrivelsen af 13. juni 1994 er taget stilling, både fordi der deri udtrykkeligt henvises til artikel 6 i forordning nr. 99/63, og efter skrivelsens ordlyd i øvrigt. Hertil har sagsøgeren gjort gældende, at det ikke er logisk samtidig at hævde, dels at Kommissionens skrivelse af 29. oktober 1992, hvori det oplystes, at sagen ville blive henlagt inden for en frist på fire uger fra modtagelsen af skrivelsen, kun er en henholdende skrivelse, dels at der med skrivelsen af 13. juni 1994, der ikke indeholder nogen udtrykkelig afvisning af klagen, er taget stilling. Sagsøgeren har endvidere anført, at Kommissionen, da den i skrivelsen af 13. juni 1994 oplyste, at klagen »ikke for nærværende [kan] gøres til genstand for individuel sagsbehandling«, dermed ønskede tidsmæssigt at begrænse virkningerne af skrivelsen og således har givet den en midlertidig karakter.
- 19 Sagsøgeren har endvidere gjort gældende, at der i skrivelsen af 13. juni 1994 kun anføres standardformuleringer, nemlig hensynet til Fællesskabets interesse i sagen og økonomiske hensyn, som begrundelse for eventuelt at afvise klagen, og at skrivelsen således ikke er tilstrækkeligt begrundet. Skrivelsen kan derfor efter sagsøgerens opfattelse ikke anses for at indeholde en stillingtagen til klagen.
- 20 Sagsøgeren er endvidere af den opfattelse, at skrivelsen af 13. juni 1994 ikke har medført passivitetsens ophør, eftersom Kommissionen kun to måneder efter indgivelsen af klagen fremsendte skrivelsen af 29. oktober 1992, hvoraf det fremgår, at Kommissionen havde til hensigt at henlægge klagen, hvilket tyder på, at Kommissionen ikke havde foretaget en omhyggelig sagsbehandling deraf (Rettens dom af 18.9.1992, sag T-24/90, Automec mod Kommissionen, Sml. II, s. 2223, herefter

benævnt »Automec II«, og af 29.6.1993, sag T-7/92, Asia Motor France m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 669, herefter benævnt »Asia Motor II«). Ved uformelt at sammenlægge sagsøgerens klage med en anden sag opgav Kommissionen endvidere uden grund at undersøge de klagepunkter, der særligt var rejst over Volvo Frankrig, eller udsatte undersøgelsen deraf på ubestemt tid, og fratog derved sagsøgeren dennes retsbeskyttelse i henhold til traktatens artikel 85.

- 21 Sagsøgeren har endvidere anført, at hvis det anerkendes, at skrivelsen af 13. juni 1994 medfører passivitetsens ophør, får Kommissionen mulighed for at unddrage sig domstolskontrol på området for konkurrencebegrænsende praksis. Sagsøgeren er af den opfattelse, at Kommissionens vage svar skyldes en bevidst strategi for at afskære sagsøgeren fra muligheden for domstolsprøvelse. GD IV søger dels at værne sig mod et annullationssøgsmaal ved at betegne skrivelserne af 21. januar 1993 og 4. februar 1994 som blotte »henholdende skrivelser«, dels mod et passivitets-søgsmaal ved at hævde, at skrivelsen af 13. juni 1994 indeholder en egentlig stilling-tagen. Ifølge sagsøgeren udgør denne adfærd magtfordrejning og en krænkelse af EF-traktatens ånd fra Kommissionens side, som i sig selv giver grundlag for sagsøgerens passivitetssøgsmaal.

Retten bemærkninger

- 22 Det konstateres, at det er godtgjort og ikke bestrides, at ved sagens anlæggelse kunne påstanden vedrørende passivitet antages til realitetsbehandling. Det skal imidlertid undersøges, om påstanden siden på grund af Kommissionens stilling-tagen under sagens behandling har mistet sit oprindelige formål.
- 23 Det bemærkes hertil indledningsvis, at ifølge fast retspraksis giver artikel 3 i for-ordning nr. 17 ikke — bortset fra det tilfælde, hvor klagen vedrører Kommissio-nens enekompetence — den, der fremsætter begæring i henhold til denne artikel, krav på, at Kommissionen, jf. EF-traktatens artikel 189, vedtager en beslutning om, hvorvidt der foreligger en overtrædelse af traktatens artikel 85 og/eller artikel 86

(ovennævnte dom i GEMA-sagen, præmis 17, og i Automec II-sagen, præmis 75 og 76, samt Rettens dom af 18.11.1992, T-16/91, Rendo m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 2417, præmis 98). Dette er dog ikke til hinder for, at sagsøgeren fra Kommissionen opnår en afgørelse af klagen, der kan anfægtes under et annullations-søgsmål i overensstemmelse med det almindelige princip om ret til en effektiv rettergang (jf. bl. a. Domstolens dom af 15.5.1986, sag 222/84, Johnston, Sml. s. 1651, præmis 18, og af 19.3.1991, sag C-249/88, Kommissionen mod Belgien, Sml. I, s. 1275, præmis 25).

- 24 Som Retten bemærkede i præmis 45, 46 og 47 i dom af 10. juli 1990 (sag T-64/89, Automec mod Kommissionen, Sml. II, s. 367, herefter benævnt »Automec I«), omfatter proceduren, der er fastlagt i artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 17, og artikel 6 i forordning nr. 99/63, tre på hinanden følgende faser. I den første fase, der følger efter indgivelsen af klagen, undersøger Kommissionen klagen med henblik på at afgøre, hvad det næste skridt i sagen skal være. I denne fase kan der ske en uformel udveksling af synspunkter mellem Kommissionen og klageren for nærmere at fastlægge de faktiske og retlige omstændigheder, som ligger til grund for klagen, og for at give klageren mulighed for at uddybe sine argumenter og påstande, eventuelt på grundlag af en første reaktion fra Kommissionen. Herefter følger den anden fase, hvor der sendes klageren den i artikel 6 i forordning nr. 99/63 omhandlede meddelelse, hvorved Kommissionen i givet fald over for klageren tilkendegiver, hvorfor den ikke mener at kunne tage klagerens begæring til følge, samt fastsætter en frist, inden for hvilken klageren kan fremsætte sine eventuelle bemærkninger. Det endelige afslag på klagen hører til den tredje fase af proceduren. Denne sidste retsakt er en beslutning omfattet af traktatens artikel 189 og kan derfor være genstand for et annullationssøgsmål (Domstolens dom af 11.10.1983, sag 210/81, Demo-Studio Schmidt mod Kommissionen, Sml. s. 3045, af 28.3.1985, sag 298/83, CICCE mod Kommissionen, Sml. s. 1105, af 17.11.1987, forenede sager 142/84 og 156/84, BAT og Reynolds mod Kommissionen, Sml. s. 4487, Rettens dom i Automec I-sagen, præmis 47, og Rettens dom af 18.5.1994, sag T-37/92, BEUC og NCC mod Kommissionen, Sml. II, s. 285, præmis 30).

- 25 Det bemærkes, at på tidspunktet for sagens afgørelse fremgår det ikke af sagens akter, at Kommissionen skulle have vedtaget en beslutning i den i traktatens artikel

189 anvendte betydning i anledning af sagsøgerens klage. Dette er imidlertid ikke i sig selv tilstrækkeligt til at fastslå, at der foreligger passivitet fra Kommissionens side, idet en retsakt, der ikke selv kan anfægtes under et annullationssøgsmål, under visse omstændigheder alligevel kan udgøre en stillingtagen, der bringer passiviteten til ophør, hvis den er et nødvendigt forberedende led i en procedure, der skal udmunde i en retsakt, der kan anfægtes under et annullationssøgsmål under de i traktatens artikel 173 fastsatte betingelser (ovennævnte dom af 12.7.1988, Parlamentet mod Rådet, præmis 7 og 10, og af 27.9.1988, Parlamentet mod Rådet, præmis 16). Det skal derfor undersøges, om der under de i sagen foreliggende omstændigheder foreligger en retsakt fra Kommissionen, som — selv om den ikke kan anfægtes under et annullationssøgsmål — har bragt passiviteten til ophør.

26 Det bemærkes hertil, at Domstolen i ovennævnte dom af 18. oktober 1979 i sagen GEMA mod Kommissionen (præmis 21) har fastslået, at en skrivelse, som Kommissionen har rettet til klageren i henhold til artikel 6 i forordning nr. 99/63, udgør en stillingtagen i den i traktatens artikel 175 forudsatte betydning, selv om den ikke kan anfægtes under et annullationssøgsmål (ovennævnte dom i sagen BEUC og NCC mod Kommissionen, præmis 30). Det er således med urette, at sagsøgeren hævder, at der med skrivelsen af 13. juni 1994, fordi der deri udtrykkeligt henvises til artikel 6 i forordning nr. 99/63, under ingen omstændigheder kan være taget stilling til klagen i den i traktatens artikel 175 anvendte betydning.

27 Med hensyn til bestemmelsen af den retlige status af skrivelsen af 13. juni 1994, bemærkes det for det første, at det i artikel 6 i forordning nr. 99/63 bestemmes, at »hvis Kommissionen er af den opfattelse, at de tilvejebragte oplysninger ikke giver grundlag for at tage en (klage) ... til følge, underretter den (klagerne) om begrundelsen herfor og fastsætter en frist, inden for hvilken de pågældende skriftligt kan fremsætte deres eventuelle bemærkninger«.

28 Retten må konstatere, at skrivelsen af 13. juni 1994, i hvis overskrift der udtrykkeligt henvises til artikel 6 i forordning nr. 99/63, opfylder alle formelle krav i artiklen. For det første meddeler den efter at have nævnt klagepunkterne i klagen af 11. december 1992 klageren begrundelsen for at afslå klagen, nemlig a) at et

andet tilfælde, hvor der er rejst spørgsmål om en række klausuler og former for praksis af samme art som de i klagen nævnte, er under sagsbehandling i Kommissionen, b) at når flere lignende sager foreligger til bedømmelse for Kommissionen, kræver hensynet til Fællesskabet, at Kommissionen beskæftiger sig med de mest repræsentative sager, og c) at Kommissionens forordning (EØF) nr. 123/85 af 12. december 1984 om anvendelse af traktatens artikel 85, stk. 3, på kategorier af salgs- og serviceaftaler vedrørende motorkøretøjer (EFT 1985 L 15, s. 16) umiddelbart kan anvendes af de nationale retsinstanser. For det andet fastsætter meddelelsen af 13. juni 1994 en frist, her på to måneder, inden for hvilken klageren skriftligt kan fremsætte sine eventuelle bemærkninger. Det konstateres endvidere, at i skrivelsens brødtekst henviser generaldirektøren for GD IV for anden gang udtrykkeligt til artikel 6 i forordning nr. 99/63.

- 29 Selv om det — som det med rette påpeges af sagsøgeren — i skrivelsen af 13. juni 1994 ikke udtrykkeligt anføres, at klagen afslås, fremgår det klart af de to henvisninger til artikel 6 i forordning nr. 99/63, af overholdelsen af denne bestemmelses formelle krav, af indholdet af skrivelsen og af den sammenhæng, den optræder i, at Kommissionen på det tidspunkt, hvor den tilsendte sagsøgeren den pågældende meddelelse, var af den opfattelse, at de tilvejebragte oplysninger ikke gav grundlag for at tage sagsøgerens klage til følge.
- 30 Det følger heraf, at Kommissionens skrivelse af 13. juni 1994 udgør en meddelelse i henhold til artikel 6 i forordning nr. 99/63.
- 31 Den omstændighed, at det i skrivelsen af 13. juni 1994 bestemmes, at klagen ikke »for nærværende« kan gøres til genstand for individuel sagsbehandling, kan ikke drage bestemmelsen af dens retlige status i tvivl. Det bemærkes, at en skrivelse i henhold til artikel 6 ikke endeligt fastlægger Kommissionens standpunkt (jf. bl.a. Domstolens dom af 16.6.1994, sag C-39/93 P, SFEI m.fl. mod Kommissionen,

Sml. I, s. 2681, præmis 28, og dommen i ovennævnte Automec I-sag, præmis 46). Brugen af udtrykket »for nærværende« i skrivelsen af 13. juni 1994 bekræfter derfor kun, at Kommissionen på det tidspunkt, hvor skrivelsen er affattet, har taget stilling til sagen, selv om denne retsakt ikke udgør en beslutning om endeligt at afvise klagen.

- 32 Følgeligt må det antages, at Kommissionen har taget stilling til klagen i den i traktatens artikel 175, stk. 2, anførte betydning (ovennævnte dom i GEMA-sagen) ved den 13. juni 1994 at have tilsendt klageren en meddelelse i henhold til artikel 6 i forordning nr. 99/63.
- 33 Selv om det, som det hævdes af sagsøgeren, endog måtte antages, at skrivelsen af 13. juni 1994 ikke er tilstrækkeligt begrundet, og at den er udfærdiget efter en procedure i strid med forskrifterne, er sådanne klagepunkter, selv om de eventuelt kan være relevante under en sag anlagt i medfør af traktatens artikel 173, ganske uden relevans for spørgsmålet, om Kommissionen har taget stilling i den i traktatens artikel 175 anvendte betydning.
- 34 Hvad endelig angår sagsøgerens argument om, at det vil svare til at give Kommissionen mulighed for at unddrage sig domstolskontrol, hvis det anerkendes, at skrivelsen af 13. juni 1994 medfører passivitetens ophør, bemærkes det, at sagsøgeren inden for den i skrivelsen af 13. juni 1994 fastsatte frist har fremsat bemærkninger til den meddelelse, som Kommissionen lod tilgå sagsøgeren i medfør af artikel 6 i forordning nr. 99/63, og derefter har krav på at modtage en beslutning fra Kommissionen, hvori den endeligt træffer afgørelse om klagen. En sådan beslutning kan, hvis sagsøgeren mener, at der er grundlag derfor, indbringes for Retten under et annullationssøgsmaal (jf. hertil forslag til afgørelse fra dommer Edward som generaladvokat under ovennævnte dom i Automec II-sagen, Sml. II, s. 2226, punkt 22 og 23).

- 15 Det følger af ovenstående, at Kommissionens skrivelse af 13. juni 1994 efter anlæggelsen af passivitetssøgsmålet har medført, at passivitetssøgsmålets oprindelige genstand er bortfaldet. Det er derfor uforholdsmæssigt at træffe afgørelse herom (jf. ovennævnte dom i Asia Motor I-sagen).
- 36 Da sagsøgeren ikke har fået medhold i den principale påstand i sagen vedrørende traktatens artikel 175, skal der træffes afgørelse om den subsidiære påstand om annullation af Kommissionens skrivelser til sagsøgeren af 21. januar 1993 og 4. februar 1994 i medfør af traktatens artikel 173.

Den subsidiære påstand om annullation

Formaliteten

Parternes argumentation

- 37 Sagsøgeren har under henvisning til Domstolens dom af 25. oktober 1977 (sag 26/76, Metro mod Kommissionen, Sml. s. 1875) gjort gældende, at påstanden om annullation af skrivelserne af 21. januar 1993 og 4. februar 1994 kan antages til realitetsbehandling. Sagsøgeren har anført, at disse skrivelser fra Kommissionen udgør beslutninger om at afvise klagen. Sagsøgeren har endvidere anført, at dette gælder, selv om skrivelsen af 13. juni 1994 skulle have bragt passiviteten til ophør, eftersom de omtvistede skrivelser har samme retsvirkninger som skrivelsen af 13. juni 1994.

- 38 Kommissionen har gjort gældende, at det er åbenbart, at den del af søgsmålet, hvorved der er nedlagt påstand om annullation af skrivelserne af 21. januar 1993 og 4. februar 1994, ikke kan antages til realitetsbehandling, fordi disse skrivelser ikke har karakter af beslutninger. Kommissionen har endvidere anført, at selv hvis disse skrivelser havde karakter af beslutninger, skulle denne del af søgsmålet afvises, idet det er for sent anlagt.

Rettens bemærkninger

- 39 Det bemærkes, at ifølge fast retspraksis foreligger der retsakter eller beslutninger, der kan gøres til genstand for et annullationssøgsmål i medfør af artikel 173, når disse retsakter eller beslutninger fremkalder bindende retsvirkninger, som kan berøre sagsøgerens interesser gennem en væsentlig ændring af hans retsstilling (Domstolens dom af 11.11.1981, sag 60/81, IBM mod Kommissionen, Sml. s. 2639, præmis 9, Rettens ovennævnte dom i Automec I-sagen, præmis 42, og Rettens dom af 24.3.1994, sag T-3/93, Air France mod Kommissionen, Sml. II, s. 121, præmis 43). Specielt kan retsakter eller beslutninger, hvis tilblivelse omfatter flere faser, navnlig sådanne, som afslutter en intern procedure, principielt kun anfægtes under et annullationssøgsmål, hvis det drejer sig om foranstaltninger, som definitivt fastlægger institutionens standpunkt som afslutning på denne procedure, modsat mellemiggende foranstaltninger, der har til formål at forberede den endelige beslutning (ovennævnte dom i sagen IBM mod Kommissionen, ovennævnte dom i sagen BEUC og NCC mod Kommissionen, præmis 27).
- 40 Det bemærkes, at skrivelserne af 21. januar 1993 og 4. februar 1994 blot er henholdende skrivelser, der henhører under den første af de tre ovenfor omtalte faser af proceduren i henhold til artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 17, og artikel 6 i forordning nr. 99/63. Sådanne skrivelser er således ikke retsakter, der fremkalder bindende retsvirkninger, som kan berøre sagsøgerens interesser, men er forberedende retsakter, der som sådanne ikke kan anfægtes under et søgsmål (jf. bl.a. ovennævnte dom i Automec I-sagen, præmis 45).

- 41 Det bemærkes endvidere, at resultatet ikke ville blive et andet, hvis — som sagsøgeren hævder — skrivelserne af 21. januar 1993 og 4. februar 1994 skulle anses for at være meddelelser i medfør af artikel 6 i forordning nr. 99/63, idet en meddelelse efter denne bestemmelse ikke kan anfægtes under et annullationssøgsmaal (ovennævnte dom i Automec I-sagen, præmis 46, og ovennævnte som i sagen BEUC og NCC mod Kommissionen, præmis 30).
- 42 Annullationspåstanden skal derfor afvises.
- 43 Det følger heraf, at det er uforholdent at træffe afgørelse vedrørende stævningens påstand støttet på traktatens artikel 175, og at sagen skal afvises, for så vidt angår påstanden om annullation af Kommissionens skrivelser af 21. januar 1993 og 4. februar 1994.

Sagens omkostninger

- 44 Det bemærkes for det første, at Retten i henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 6, er frit stillet i sin afgørelse om sagens omkostninger, såfremt det er uforholdent at træffe afgørelse om sagens genstand, og for det andet, at i henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 3, kan Retten fordele sagens omkostninger eller bestemme, at hver part skal bære sine egne omkostninger, hvis hver af parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter, eller hvor der foreligger ganske særlige grunde.

- 45 Retten bemærker, at Kommissionen i den foreliggende sag ikke inden for den i traktatens artikel 175 fastsatte frist har besvaret sagsøgerens åbningsskrivelse af 24. januar 1994, selv om Kommissionen havde været behørigt informeret om klagens indhold siden december 1992. Endvidere meddelte Kommissionen først den 13. juni 1994, dvs. efter anlæggelsen af nærværende sag, sagsøgeren sin stillingtagen til klagen i overensstemmelse med artikel 6 i forordning nr. 99/63. Det var endvidere først efter denne meddelelse fra Kommissionen, at sagsøgeren fandt det fornødent at nedlægge den subsidiære påstand om annullation af den anfægtede beslutning.
- 46 Det følger heraf, at ud fra en rimelighedsvurdering af sagens omstændigheder bør der træffes afgørelse om, at Kommissionen skal bære sine egne omkostninger og betale sagsøgerens.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Tredje Udvidede Afdeling)

- 1) Det er uforholdsmæssigt at træffe afgørelse om stævningens påstand, der er nedlagt i medfør af traktatens artikel 175.
- 2) Sagen afvises i øvrigt.
- 3) Kommissionen betaler sagens omkostninger.

Biancarelli

Schintgen

Briët

Bellamy

Azizi

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 27. juni 1995.

H. Jung

Justitssekretær

J. Biancarelli

Afdelingsformand